



Az általánosított bizalom rádiuszának nyitott kérdései a társadalmi tőke kutatásában

Bodor Ákos

MTA KRTK RKI DTO

Nagyvárad, 2016 szeptember 16.



- Bizalom —————> Társadalmi tőke

A bizalom a társadalmi tőke egyik kulcseleme.

(Coleman 1990, Fukuyama 1995, Inglehart 1997, Putnam 1995, Uslaner 2002)

Személyközi bizalom két formája:

1) az *ismerős mások* szűkebb körébe vetett bizalom – „Partikuláris bizalom”

2) az *ismeretlen mások* tágabb körébe vetett bizalom – „Általános(ított) bizalom”

- Általános bizalom szerepének felértékelődése a modern, komplex társadalmakban

Konszenzus az irodalomban

Az általános bizalom alapja:

- a sikeres kollektív cselekvésnek, az „együtműködésnek”;
- a befogadó és toleráns társadalmak működésének;
- az intézményekbe vetett bizalomnak, a „jó kormányzásnak”
- végső soron a demokráciának...



Hogy mérjük?

- Standard survey kérdés:
- „Generally speaking, would you say that most people can be trusted or that you need to be very careful in dealing with people
- (Általánosságban Ön mit mondana? A legtöbb emberben meg lehet bízni, vagy inkább azt, hogy nem lehetünk elég óvatosak az emberi kapcsolatokban?)
- (Noelle-Neumann, 1948!! Illetve Rosenberg 1957)



- Széleskörű elfogadottság (*Nannestad 2008; Welch et al. 2005*) de kételyek is (*Glaeser et al 2000; Reeskens – Hooghe 2008*).

Vajon mit is mérünk valójában? Kik a „most people”?

„Does the concept of ‘most people’ have the same meaning for a respondent in the middle of the metropolitan areas in the middle of the metropolitan areas in London or Paris, as it has for a respondent in some remote village in the north of Sweden?”

(Reeskens – Hooghe 2008, 516)

A klasszikus kérdés nyitva hagyja a rádiusz meghatározását
(Helliwell – Putnam 2004)

(Fukuyama 1999): Általánosított bizalom = bizalomszint + bizalomrádiusz. A bizalom szintje határozza meg a közösségi együttműködések intenzitását, míg a rádiusz az együttműködési kör szélességét.

Tehát: Érvényesség? Összehasonlíthatóság?



Próbálkozás

World Values Survey 5. hullámtól

Delhey-Newton-Welzel 2011

I'd like to ask you how much you trust people from various groups. Could you tell me for each whether you trust people from this group completely, somewhat, not very much or not at all? *(Read out and code one answer each)*

Your family

Your neighborhood

People you know personally

People you meet for the first time

People of another religion

People of another nationality

in-group trust

out-group trust

Trust completely

Trust somewhat

Do not trust very
much

Do not trust at all

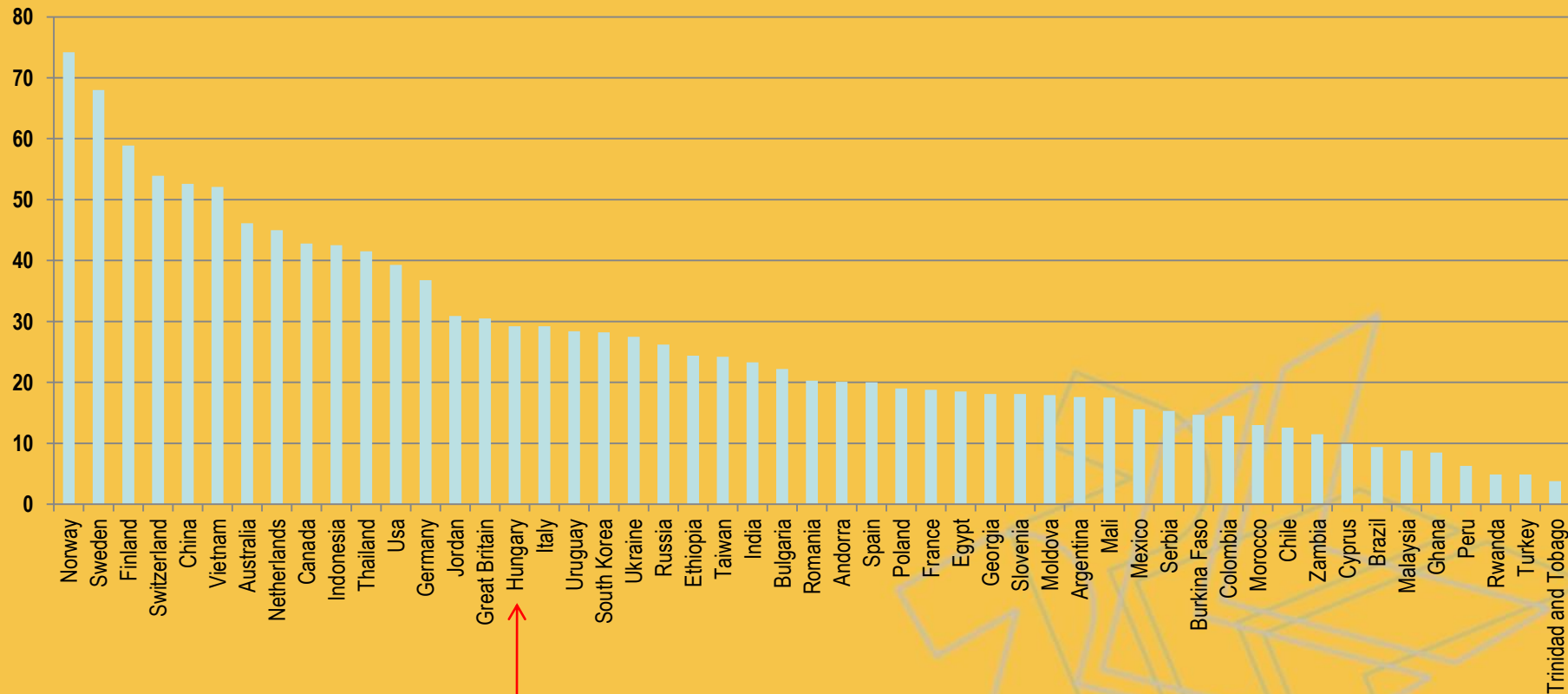


- Adatbázis: WVS 5. hullám
- I. „Klasszikus általános bizalom kérdés” (kétértékű: 1. „Most people can be trusted” és 2. „Can't be too careful”)
- Csak a „Bízók”
- II. Specifikáló bizalom kérdések:
 - 1. szomszédok
 - 2. ismerősök
 - 3. emberek, akiket először lát
 - 4. más vallásúak
 - 5. más nemzetiségűek



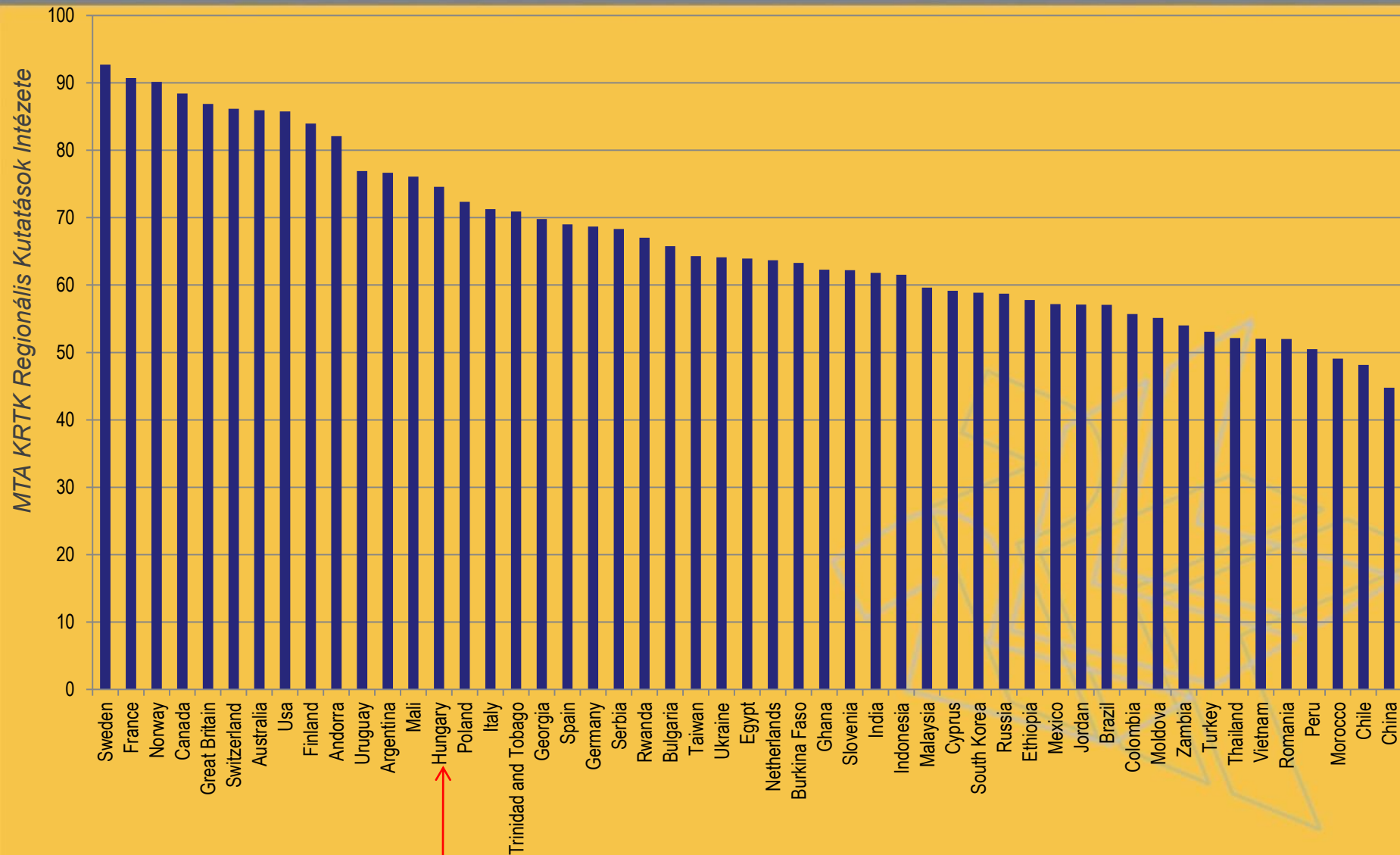
„A legtöbb emberben meg lehet bízni” választ adók aránya országonként (%)

MTA KRTK Regionális Kutatások Intézete

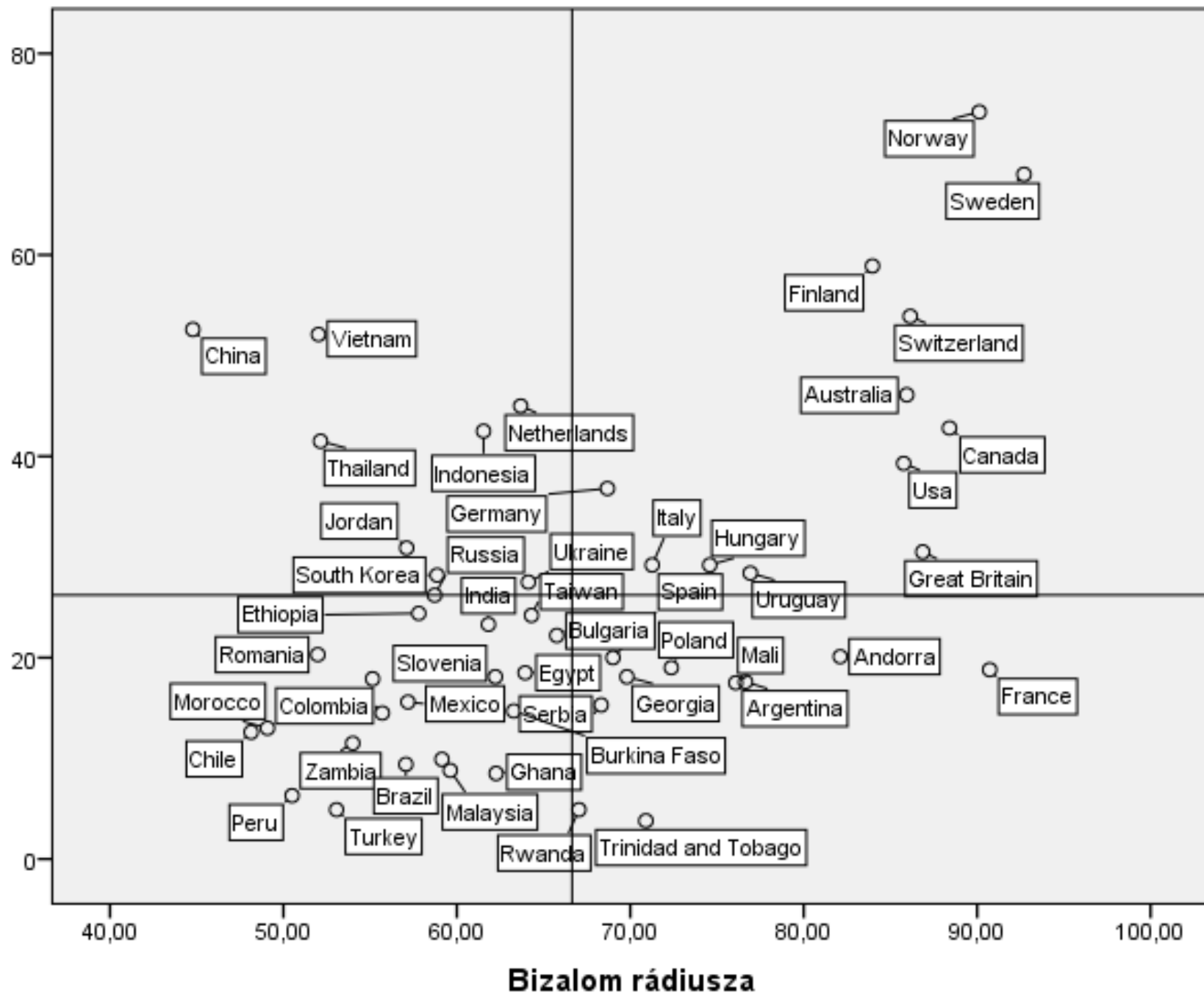




A „rádiusz” szélessége országonként



Bizalom szintje



Bizalom rádiusza